

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 201701732
Saksbehandler Anne Lise Holand Aabø

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Bystyret	01.03.2017	35/17

INTERPELLASJON FRA REPR. MIRA S. THORESEN, MDG, OM "GUMMIGRANULAT"

BYSTYRET 01.03.2017 SAK 35/17

Repr. Mira Svartnes Thorsen, MDG, hadde anmeldt følgende interpellasjon:

«Ordfører, den siste tiden har det vært stort fokus på plastforurensing. Takket være en hval med mye plast og null næring i magen, ser det ut til at det er bevegelse i opinionen. Folk krever handling. I Kristiansand er det i særdeleshet to områder vi kan handle på, som vil minke våre utslipp:

- Kjøre mindre bil – den største kilden til mikroplast er slitasje fra bildekk. Der har vi alle en jobb å gjøre.
- Bytte ut gummigranulat med kork eller andre egnede naturmaterialer på fotballbaner i kommunen.

Vi skal ta for oss gummigranulat på idrettsanlegg i denne interpellasjonen. Bilkjøring får vi komme tilbake til.

Landets nest største kilde til utslipp av mikroplast.

Miljøminister Vidar Helgesen fra Høyre vurderer forbud mot oppkuttete bildekk på kunstgressbaner, slik flere norske kommuner har gjort. I følge Miljødirektoratet er gummigranulat fra kunstgressbaner, den nest største kilden til mikroplast (ca 2000 tonn) i landet. Kun forbigått av slitasje fra bildekk, som står for ca 4500 tonn i året. Dette er mikroplast som finner veien inn i næringskjeden og blir spist av fisk, fugl og andre dyr.

I Kristiansand:

I Kristiansand har vi 34 kunstgressbaner. Alle disse har små biter av gummi som fyllmasse i plastikkgresset barn og voksne leker og spiller på. Det innebærer at, om vi har 34 kunstgressbaner med gummigranulat, så må vi til enhver tid ha 3400 tonn m gummigranulat på banene, og etterfylle med 340 tonn hvert år.

Tall og fakta om gummigranulat:

Hver bane inneholder rundt 100 tonn gummigranulat og må etterfylles med cirka 10 tonn per år, på grunn av snørydding, avrenning og fordi det fester seg til sko og klær.

1500 tonn gummikuler forsvinner fra norske fotballbaner hvert år. Det gjør gummigranulat fra kunstgressbaner til den nest største kilden til mikroplastforurensing i Norge.

Nitti prosent av all gummigranulat stammer fra kasserte bildekk. Ifølge forskning finst det opp mot 60 typer giftstopp og tungmetall i materialet. Bildekk er spesialavfall. I Norge er vi svært nøye med å overholde et giftfritt miljø for barn og unge når vi kjøper klær, leker og toalettsaker til dem, men ikke når vi skal anlegge fotballbaner. Granulat laget av brukte bildekk inneholder mer miljøgift og sink enn granulat laget fra annet nytt materiale. Alternativene er andre typer granulat (kork) og sand.

Hva gjør ordføreren for å hindre spredning av mikroplast fra idrettsanlegg i Kristiansand?»

Interpellanten leste og begrunnet interpellasjonen som ble besvart av ordføreren.

Ordførerens svar:

«I Kristiansand kommune finnes det ca. 67 anlegg med kunstgress, – fra små ballbinger og løkker til store idrettsbaner. Det betyr at kommunen har et betydelig bruk av gummigranulat, selv om tallene i interpellasjonen fra representant Thorsen er sterkt overdrevet. Representanten sier i sin interpellasjon at det må etterfylles 340 tonn gummigranulat. Det stemmer ikke. Tallene fra idrettsetaten viser at det er snakk om omtrent 6-7 tonn granulat per år.

Selv om utslippene utgjør en brøkdel av det representant Thorsen hevder, deler jeg representantens bekymring for utslipp av mikroplast til havet. Vi må derfor forsøke å redusere og løse de problemene bruk av gummigranulat medfører.

Norges Fotballforbund, Kultur- og kirke departementet og miljødirektoratet jobber med å finne alternativer til gummigranulat. Miljødirektoratet (MD) mener at det bør vurderes om gummigranulat på sikt kan fases ut og har blant annet foreslått å kartlegge hvilke alternative materialer som finnes. Utfordringen er at det per i dag ikke finnes et fullverdig alternativ til gummigranulat på sportsplasser som løser miljø- og helseproblematikken.

Det er mulig å bruke kunstig fremstilt gummigranulat (TPE). Denne typen gummigranulat vil koste ca 500 000 mer per kunstgressbane enn dagens alternativ. TPE reduserer noen miljøutfordringer, men løser ikke problemet med avrenning av mikroplast til havet.

Det finnes andre produkter som kork, kokosnøttskall og sukkerrør som løser både miljøgiftutfordringene og mikroplastproblematikken. Men disse alternativene er foreløpig lite utprøvd. Det er laget et granulat av sukkerrør på en privat balløkke i Kristiansand og dette medførte utfordringer med driften fordi granulat fløt opp ved regnvær.

Jeg har fått opplyst fra administrasjonen at de følger utviklingen av de organiske produktene nøye. Administrasjonen er også åpen for å teste alternativ til gummigranulat. Det forventes at nye alternativer kommer på marked om kort tid (for eksempel forbedret eCork). Administrasjonen anbefaler derfor ikke å slutte å bruke gummigranulat per nå.

Det er likevel viktig å presisere at kommunen tar problemet på alvor. Når dekket på flere 11'-baner nå reetableres blir det lagt med støtpad i bunnen. Dette halverer nesten behovet for granulat. Kommunen sørger også for at gummigranulat som blir

liggende i sikkerhetssonen på banen gjenbrukes og sørger for full resirkulering av banedekker som skiftes. Kommunen gjør også tiltak knyttet til snørydding som reduserer avrenningen.

På bakgrunn at dette er det ordførerens vurdering at vi ikke bør forby bruk av gummigranulat på våre kunstgressbaner, før vi har et fullverdig alternativ klart.

Dersom vi vedtar at vi skal benytte kunstig granulat nå, vil dette ha en betydelig kostnad for kommunen, samtidig som den bekymringen representant Thorsen gir uttrykk for knyttet til mikroplast, ikke vil bli løst. Da overstiger kostnaden nytteverdien. Alternativet med andre materialer vil medføre for store driftsutfordringer til at det er fornuftig med en storstilt utskiftning. Det er særlig viktig når vi vet at det er nye produkter på trappene.

I årene som kommer skal vi skifte dekke på en rekke kunstgressbaner. Jeg vil anmode administrasjonen om å følge utviklingen av alternativer til gummigranulat tett, og være tidlig ute med å benytte oss av alternativer til gummigranulat og delta i utprøving av nye produkter.»

Vedtak:

De fremsatte forslagene følger saken til snarlig behandling i Kulturstyret og By- og miljøutvalget. I saken avklares videre arbeid med bruk av gummigranulater. (Enst.)

Forslag:

Venstre/MDG fremmet følgende fellesforslag:

«1. Kristiansand Bystyre ber administrasjonen følge anbefalingene fra Miljødirektoratet og snarest utfase gummigranulat.

2. Det skal ikke anlegges nye kunstgressbaner med gummigranulat eller plastkuler i Kristiansand.»

MDG fremmet følgende oversendelsesforslag:

«Bystyret anmoder administrasjonen om å legge frem den lokale handlingsplanen mot plastforsøpling av skjærgården som ble vedtatt i budsjettmøte 2016 sammen med årets miljø- og klimamelding.»

Venstre fremmet følgende forslaget som alternativ til MDGs oversendelsesforslag:

«Bystyret anmoder administrasjonen om å legge frem en lokal tiltaksplan som kan bidra til å begrense plastforurensningen av havet og naturen. Tiltaksplanen legges frem sammen med årets miljø- og klimamelding.»

SV fremmet følgende forslag:

«Bystyret ber administrasjonen om at det utarbeides en handlingsplan som har som mål å erstatte SBR-granulat med for eksempel TPE-granulat, eCork eller annen mer miljøvennlig fyllingsmasse på kunstgressbanene i Kristiansand.»

AP fremmet følgende forslag:

«Bystyre ber idrettsetaten om å ta initiativ til et forskningsprosjekt sammen med NFF, KD og Miljødirektoratet for å se på mulige helsemessige konsekvenser for barn som spiller fotball på kunstgress.

Videre skal de miljømessige konsekvensene belyses. Samtidig ber bystyre om en sak der muligheten for bruk av mere naturvennlig kunstgress vurderes.»

Ordføreren fremmet følgende forslag:

«De fremsatte forslagene følger saken til snarlig behandling i Kulturstyret og By- og miljøutvalget. I saken avklares videre arbeid med bruk av gummigranulater.»

Votering:

Ordførerens forslag ble enstemmig vedtatt.

Øvrige forslag følger saken uten votering.

RETT UTSKRIFT:

02.03.2017